

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Sîrbu Ion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Sîrbu Ion Xxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxx, s. Xxxx xX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 09.01.2019 - 26.03.2019 (prima instanță);
2. 15.04.2019 - 12.06.2019 (instanța de apel);
3. 15.08.2019 – 15.01.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 26 martie 2019, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Sîrbu Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unități convenționale în sumă de 25000 lei.

În privința corpurilor delictive, s-a dispus a fi nimicite.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la data de 08.05.2018, în jurul orei 13:45, având intenția trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin contrabandă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, s-a prezentat la postul vamal Criva (PVFI rutier), intrare în țară, ca pasager al mijlocului de transport de model „VAZ 2110”, cu numerele de înmatriculare XxxxxXX (MD). În urma controlului efectuat asupra acestui mijloc de transport, au fost depistate și ridicate rodenticide și insecticide, și anume: 1) 5 pachete a câte 100 g, cu inscripția „Rat Killer”; 2) 5 pachete a câte 200 g cu inscripția „Rodenticid”; 3) 4 pachete a câte 110 g cu inscripția „Șelcuncic”; 4)

5 pachete a câte 150 g cu inscripția „Antimedvetka”; 5) 30 pachete a câte 12 ml cu inscripția „Anticolorad”; 6) 10 pachete a câte 3 ml cu inscripția „Presto”; 7) 10 pachete a câte 1 g cu inscripția „Confidor”; 8) 10 pachete a câte 1,4 g cu inscripția „Actara”; 9) 30 pachete a câte 10 ml cu inscripția „Spasateli”; 10) 10 pachete a câte 7 ml cu inscripția „Nurell-D”. Prin urmare, Sîrbu Ion a încercat introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, prin nedeclararea în documentele vamale, formularul tipizat a declarației vamale DV-6, produsele rodenticide și insecticide.

Conform răspunsului DRSA Briceni a ANSA, nr. 310/04 din 25.05.2018, produsele indicate supra, se referă la diferite grupe de pericolozitate pentru om și animale cu sânge cald (grupa II-IV de toxicitate), iar produsele „Spasateli” și preparatele „Rat Killer”, „Rodenticid” și „Şelcuncic” nu sunt omologate și înregistrate în Republica Moldova.

Potrivit raportului de încercări efectuat de Laboratorul Vamal nr. 161 din 04.12.2018, produsele indicate supra sunt rodenticide și insecticide.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Sîrbu Ion în baza art. 27, 248 alin. (2) Cod penal - tentativa de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor toxice, prin nedeclarare în documentele vamale, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Martin Vasile în numele inculpatului Sîrbu Ion, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința sa să fie aplicate prevederile art. 55 Cod penal și astfel să-i fie aplicată o pedeapsă contravențională sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, în mărime de 60 de ore.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- pedeapsa cu amendă aplicată inculpatului este prea mare, acesta fiind în imposibilitate de o achita, având în vedere condițiile economice din țară și că este locuitor la țară, neangajat în câmpul muncii;

- prin acțiunile sale, inculpatul nu a prejudiciat pe nimeni, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai, motiv din care în privința lui era posibilă aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal;

- inculpatul este apt de muncă și este dispus să execute pedeapsa în formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau chiar de arest contravențional, or nu dispune de resurse financiare de a achita amenda.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a examinat cauza în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și în

temeiul probelor administrate la urmărirea penală, cărora le-a dat o apreciere obiectivă a stabilit toate circumstanțele de fapt și de drept, și a adoptat în speță soluția de condamnare.

Totodată, cu referire la pedeapsă, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei penale prima instanță a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 Cod penal, ce se referă la scopul pedepsei penale îndreptat spre restabilirea echității sociale, corectarea celui vinovat și neadmiterea comiterii de către el pe viitor al altor fapte penale. La fel, s-a notat că prima instanță a ținut cont și de dispozițiile art. 75 Cod penal ce se referă la criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi caracterul prejudiciabil concret al faptei comise, or prin acțiunile sale inculpatul Sîrbu Ion a încercat să introducă în Republica Moldova substanțe toxice, destinate combaterii rozătoarelor și a insectelor dăunătoare în agricultură, care nu sunt înregistrate în Registrul de Stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților permise pentru utilizare, pesticidele depistate fiind toxice atât pentru om cât și pentru mediu, atitudinea făptuitorului față de fapta comisă în sensul recunoașterii vinovăției și căinței sincere, personalitatea acestuia, ce este la prima abatere de lege, anterior nefiind atras la răspundea penală, beneficiind de o caracteristică pozitivă de la locul de trai.

Astfel, instanța de apel a conchis că pedeapsa amenzii penale aplicată inculpatului, corespunde caracterului prejudiciabil al faptei comise, fiind proporțională gradului de vinovăție, echitabilă în raport cu persoana vinovatului, corect individualizată și îndreptată spre realizarea scopului de corectare, la stabilirea ei corect fiind aplicate prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor, fapt prin care inculpatul deja a beneficiat de caracterul echitabil a legii penale, pedeapsa fiind stabilită proporțională faptei comise și pericolului ei sporit.

Prin urmare, instanța de apel a atestat că solicitarea apărătorului privind liberarea lui Sîrbu Ion de la răspunderea penală, cu atragerea în temeiul art. 55 Cod penal la răspunderea contravențională, este neîntemeiată.

Subsidiar, instanța de apel a indicat că deși legiuitorul prin prisma art. 55 Cod penal a prevăzut posibilitatea liberării făptuitorului de răspunderea penală în cazul comiterii unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, în situația în care acesta își recunoaște pe deplin vinovăția, a recuperat dauna materială și nu a fost anterior în conflict cu legea penală, prima instanță just a reținut inaplicabilitatea acestei norme în cazul inculpatului Sîrbu Ion, ținând cont de caracterul prejudiciabil concret al faptei comise, prin încercarea de a introduce în Republica Moldova a substanțelor toxice, destinate combaterii rozătoarelor și a insectelor dăunătoare în agricultură, acestea având un impact negativ atât asupra sănătății umane cât și asupra mediului înconjurător.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către inculpatul Sîrbu Ion, care fără a se referi la vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința sa să fie aplicate prevederile art. 55 Cod penal.

În motivarea recursului, recurentul invocă că:

- atât la urmărirea penală cât și în ședința de judecată a primei instanțe a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunii imputate. Solicitând examinarea cauzei în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală;

- o pătrime din 550 este egală cu 137,5 deci din 550 urma să fie scăzută 137,5, astfel instanța urma să-i aplice pedeapsa în mărime de 412,5 unități convenționale echivalent a 20625 lei, ce e cu 4375 lei mai puțin decât cea aplicată, suma care pentru inculpat și familia sa este importantă, în condițiile în care din 5 membri ai familiei doar soția este angajată în câmpul muncii;

- instanțele precedente și-au argumentat respingerea aplicării art. 55 Cod penal, precum că s-a ținut cont de caracterul prejudiciabil al faptei prin încercarea introducerii în țară a substanțelor toxice destinate combaterii rozătoarelor și a insectelor dăunătoare în agricultură, acestea având un impact dăunător, negativ atât asupra sănătății umane cât și asupra mediului înconjurător. Instanțele judecătorești n-au dispus de careva concluzii a specialiștilor în domeniu sau a experților care s-ar fi expus privitor la posibilitatea folosirii lor sau nu în agricultura și impactul negativ a folosirii lor, și în așa caz instanțele judecătorești nu puteau să se expună pe acest aspect.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că prin soluția instanței de apel referitor la mărimea, categoria și modul de executare a pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Astfel, constată că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția, a ținut cont pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final a stabilit o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că recurentul în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest sens următoarele.

Astfel, ținând cont de criticile recurentului, precum că: „*o pătrime din 550 este egală cu 137,5 deci din 550 urma să fie scăzută 137,5, astfel instanța urma să-i aplice pedeapsa în mărime de 412,5 unități convenționale echivalent a 20625 lei, ce e cu 4375 lei mai puțin decât cea aplicată, suma care pentru inculpat și familia sa este importantă, în condițiile în care din 5 membri ai familiei doar soția este angajată în câmpul muncii*”, Colegiul penal notează că nu pot fi acceptate, deoarece atât prima instanță, cât și instanța de apel la stabilirea pedepsei cu amendă inculpatului Sîrbu Ion în mărime 500 unități convenționale, au ținut cont prin coroborare de prevederile art. 248 alin. (2) Cod penal, ce stabilesc sancțiunea sub formă de amendă pentru persoanele fizice, în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, și dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală aplicabile în speță, ce prevăd că "*Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă*".

În acest sens, Colegiul penal menționează că în urma reducerii cu o pătrime a limitelor de pedeapsă cu amenda, prevăzută de art. 248 alin. (2) Cod penal, noi limite constituie de la 412,5 la 712,5 unități convenționale.

Totodată, Colegiul penal accentuează că potrivit prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, prin urmare limita minimă a pedepsei cu amenda este de 500 unități convenționale și nu mai poate fi redusă.

Prin urmare, se reține că prima instanță corect a ținut cont de aceste prevederi legale și a calculat pedeapsa inculpatului Sîrbu Ion în limitele de la 500 la 712,5 unități convenționale, și în urma individualizării pedepsei stabilite, ținând cont de prevederile art. 75 Cod penal și circumstanțele particulare speței, just a stabilit pedeapsa inculpatului Sîrbu Ion pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, amendă - în mărime de 500 unități convenționale, ce în speță constituie limita minimă a sancțiunii cu amenda, posibil de a fi aplicată, soluție ce just a fost menținută de instanța de apel.

De asemenea, ce ține de alegațiile recurentului că *"instanțele ierarhic inferioare și-au argumentat respingerea aplicării art. 55 Cod penal, precum că s-a ținut cont de caracterul prejudiciabil al faptei prin încercarea introducerii în țară a substanțelor toxice destinate combaterii rozătoarelor și a insectelor dăunătoare în agricultură, acestea având un impact dăunător, negativ atât asupra sănătății umane cât și asupra mediului înconjurător, fără însă a dispune de careva concluzii a specialiștilor în domeniu sau a experților care s-ar fi expus privitor la posibilitatea folosirii lor sau nu în agricultura și impactul negativ a folosirii lor"*, Colegiul penal conchide că sunt inadmisibile și contravin materialelor prezentei cauze penale, or din analiza acestora rezultă că la determinarea tipului de substanțe care constituie obiectul material a infracțiunii din prezenta speță, prima instanță în fapta constatată s-a condus de răspunsul Direcției Raionale pentru Siguranța Alimentelor Briceni a ANSA, nr. 310/04 din 25.05.2018 (f.d. 38-39), organ ce potrivit Legii privind siguranța alimentelor nr. 306 din 30.11.2018, este organ specializat în acest domeniu, probe ce au fost descrise și analizate în partea descriptivă a sentinței primei instanțe (f.d. 167-169). Subsidiar, Colegiul penal indică că acest argument nici nu a fost invocat în apel, iar cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, ce ține de alegația recurentului că în privința inculpatului Sîrbu Ion urmau a fi aplicate prevederile art. 55 Cod penal, Colegiul penal notează că aplicarea art. 55 Cod penal - liberarea de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională, este un drept discreționar a instanței de judecată, care în dependență de circumstanțele cauzei și personalitatea persoanei vinovate, poate dar nu e obligată să aplice prevederile art. 55 Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal consideră corectă soluția instanțelor ierarhic inferioare de a respinge solicitarea de aplicare a prevederilor art. 55 Cod penal, ținând cont de pericolul în particular al faptei comise de inculpatul Sîrbu Ion, or acesta conștient a încercat să introducă ilegal pe teritoriul Republicii Moldova substanțe toxice, care au impact negativ asupra sănătății umane, cât și a mediului înconjurător.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale, nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Sîrbu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Sîrbu Ion Xxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **13 februarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor